

Brusel 24. listopadu 2017
(OR. en)

14867/17

**Interinstitucionální spis:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 760
ANTIDISCRIM 59
JAI 1097
MI 872
FREMP 134**

ZPRÁVA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců (část I) / Rada
Č. předchozího dokumentu:	14071/17
Č. dok. Komise:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Předmět:	Návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci – zpráva o pokroku

I. ÚVOD

Dne 2. července 2008 přijala Komise návrh směrnice Rady, jejímž cílem je rozšířit ochranu proti diskriminaci z důvodu náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace i na jiné oblasti, než je zaměstnání. Navrhovaná horizontální směrnice o rovném zacházení by doplnila stávající právní předpisy ES¹ v této oblasti tím, že by zakázala diskriminaci z výše uvedených důvodů v těchto oblastech: sociální ochrana včetně sociálního zabezpečení a zdravotní péče; vzdělávání; a přístup ke zboží a službám, včetně bydlení.

¹ Zejména směrnice Rady 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES.

Velká většina delegací návrh v zásadě uvítala, přičemž mnohé delegace potvrdily, že jeho cílem je doplnit stávající právní rámec tím, že řeší všechny čtyři uvedené důvody diskriminace prostřednictvím horizontálního přístupu.

Většina delegací potvrdila, že je v rámci EU důležité prosazovat rovné zacházení jakožto společnou sociální hodnotu. Několik delegací zejména vyzdvihlo význam návrhu v souvislosti s prováděním Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „úmluva UNCRPD“). Některé delegace by však upřednostnily ambicióznější ustanovení o zdravotním postižení.

Přestože zdůraznily význam boje proti diskriminaci, některé delegace v minulosti vyjádřily pochybnosti ohledně nezbytnosti návrhu Komise, neboť měly za to, že návrh v určitých otázkách zasahuje do pravomocí členských států a odporuje zásadám subsidiarity a proporcionality. Některé delegace nadále zpochybňují zahrnutí sociální ochrany a vzdělávání do oblasti působnosti. Dvě delegace si ponechaly obecné výhrady.

Některé delegace rovněž požadovaly upřesnění a vyjádřily obavy, zejména pokud jde o nedostatečnou právní jistotu, rozdělení pravomocí a o praktický, finanční a právní dopad návrhu.

V současné době si všechny delegace ponechávají výhradu obecného přezkumu návrhu. CZ, DK, MT a UK si ponechaly výhrady parlamentního přezkumu. Komise v této fázi potvrdila svůj původní návrh a ponechala si výhradu přezkumu k veškerým jeho změnám.

Evropský parlament přijal dne 2. dubna 2009² stanovisko podle postupu konzultace. Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost dne 1. prosince 2009 spadá nyní uvedený návrh pod článek 19 Smlouvy o fungování Evropské unie, a tudíž je třeba jednomyslného přijetí Radou po obdržení *souhlasu* Evropského parlamentu.

² Viz dokument A6-0149/2009. Jean Lambert (UK/ Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci /Zelení /Evropská svobodná aliance) je v současnosti zpravodajem EP.

II. PRÁCE RADY BĚHEM ESTONSKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

Během estonského předsednictví pokračovala Pracovní skupina pro sociální otázky v posuzování návrhu³ na základě dvou návrhů znění vypracovaných předsednictvím.⁴

Během jednání v rámci pracovní skupiny se diskuse zaměřily především na níže uvedené hlavní otázky:

a) **Vícenásobná diskriminace** (*čl. 2 odst. 2 a 3-a a body odůvodnění 12 a 12ab*)

Předsednictví ve svých formulačních návrzích usilovalo o vyjasnění pojmu vícenásobné diskriminace, jenž byl vložen do znění dříve s cílem poskytnout lepší ochranu obětem diskriminace.

Předsednictví zdůraznilo, že vícenásobná diskriminace se v praxi vyskytuje běžně, avšak velmi obtížně se dokazuje, a že se kromě toho na konkrétní důvody diskriminace, které vystupují v případech vícenásobné diskriminace, často vztahují různé nástroje. Projednávaný návrh směrnice se tak vztahuje na náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk a sexuální orientaci, zatímco diskriminace na základě pohlaví je upravena směrnicí 2004/113/ES⁵ a diskriminací na základě rasového nebo etnického původu se zabývá směrnice 2000/43/ES.⁶

Předsednictví proto navrhlo vložit do čl. 2 odst. 3-a křížové odkazy na výše uvedené směrnice a vysvětlit tento pojem v bodu odůvodnění takto:

³ Zasedání se konala ve dnech 20. září a 14. listopadu.

⁴ Viz dokumenty 11875/17 a 12480/17.

⁵ Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování. Úř. věst. L 373, 21.12.2004, s. 37.

⁶ Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ. Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22.

Za vícenásobnou diskriminaci se považuje diskriminace v jakékoli formě, k níž dochází na základě kombinace dvou nebo více těchto důvodů: náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientace, anebo za určitých okolností pohlaví nebo rasový či etnický původ. K takovéto vícenásobné diskriminaci by mohlo docházet rovněž kombinací dvou nebo více důvodů, které by samy o sobě k diskriminaci dotčené osoby nevedly (bod odůvodnění 12ab).

Mnohé delegace zopakovaly, že podporují vložení pojmu vícenásobné diskriminace do návrhu směrnice, a uvítaly nové znění.

Komise vložení vícenásobné diskriminace rovněž velmi uvítala a zdůraznila, že je nutné zajistit, aby byla plně pokryta vícenásobná diskriminace na základě pohlaví a rasy, což je jediná forma vícenásobné diskriminace, jež je definicí vyloučena. Kromě toho Komise v návaznosti na předchozí návrhy některých delegací podpořila vložení odkazu na směrnici 79/7/EHS⁷ do znění.

Dvě delegace však začlenění vícenásobné diskriminace nebyly s to akceptovat s odkazem mimo jiné na pochybnosti o její proveditelnosti. Některé další delegace si k této otázce ponechaly výhradu přezkumu.

b) Údaje o rovnosti (čl. 15 odst. 4 a bod odůvodnění 28)

Předsednictví ve svých pracovních návrzích přeformulovalo požadavky týkající se shromažďování statistických údajů ve snaze zajistit členským státům větší flexibilitu a vyzvalo je, aby podporovaly shromažďování údajů o rovném zacházení a diskriminaci v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy a v souladu s platným právem Unie, zejména pokud jde o ochranu osobních údajů.

Mnoho delegací nové znění uvítalo.

⁷ Směrnice Rady ze dne 19. prosince 1978 o postupném zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti sociálního zabezpečení. Úř. věst. L 6, 10.1.1979, s. 24.

c) **Další otázky (body odůvodnění 2a, 4, 5a, 6, 7, 12, 12ab, 21 a 28)**

Předsednictví navrhlo několik úprav bodů odůvodnění, a to i doplněním zvláštního bodu odůvodnění o Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením (UNCRPD) (bod odůvodnění 2a) a odkazů na politická prohlášení Rady na téma diskriminace (bod odůvodnění 5a), jakož i na doporučení Komise týkající se evropského pilíře sociálních práv (7. bod odůvodnění).

III. NEVYŘEŠENÉ OTÁZKY

Další jednání je třeba vést nejen o výše uvedených otázkách, ale i o řadě dalších nevyřešených otázek, včetně těchto:

- oblast působnosti směrnice, neboť některé delegace se vyslovily proti tomu, aby do ní byly zahrnuty sociální ochrana a vzdělávání;
- zbývající aspekty rozdělení pravomocí a subsidiarity a
- právní jistota, pokud jde o povinnosti, které by směrnice zavedla.

Další podrobnosti ohledně postojů delegací jsou uvedeny v dokumentech 12362/17 a 14071/17.

IV. ZÁVĚR

Ačkoli bylo během estonského předsednictví dosaženo skutečného pokroku o projednáváných otázkách, je zapotřebí dalších politických diskusí, než bude možné v Radě dosáhnout požadované jednomyslnosti.